

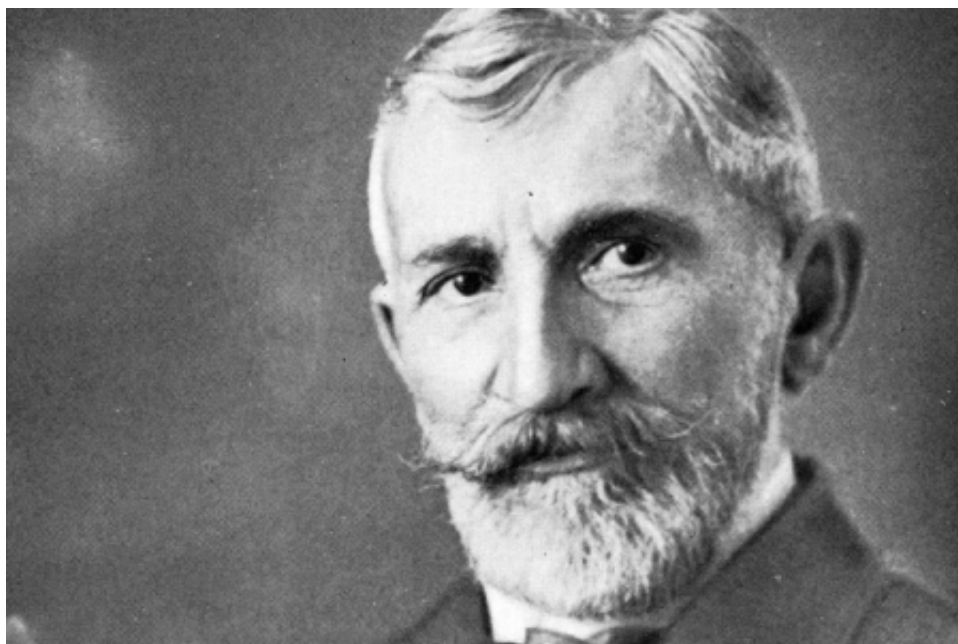
Benedek Elek A világvándora herceg

Hangos mese

(A hanganyag itt található: https://varazsbetu.hu/mesetar/a_vilagvandora_herceg)

Volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl, volt egyszer egy dali szép aranyhajú herceg, akinek nem volt párja hét puszta határban. Csak akarta volna, hozzá ment volna akármelyik királykisasszony, de hiába biztatták a herceget, nem házasodott meg. Folyton járt-kelt ország-világszerte, hétszer is megkerülte a világot, s el is nevezték a népek Világvándora hercegnek.

Ám ne higgyétek, hogy jókedvéből járt-kelt annyit.

Azért nem volt maradása a hercegnek, mert az öccsét még kicsi korában elrabolták, s ő megfogadta, hogy addig meg nem nyugszik, amíg az öccsét meg nem találja.

Mondom, hogy már hétszer körüljárta a világot, de az öccsének hírét, nyomát sem találta sehol. Eleget mondták neki, maradjon itthon, ne keresse többet az öccsét, de Világvándora herceg újra nekiindult a világnak.

Vele ment az öreg inasa is, aki világjáró útjában soha el nem maradt tőle.

Mennek, mendegélnek, s egyszer beérnek egy olyan sűrű erdőbe, hogy sem eget, sem földet nem láttak. Ennek az erdőnek a közepén volt a világ óriás fája. Ez a fa olyan magas volt, hogy a felső ága az eget verte, a legkisebbik ága is olyan vastag, mint egy mestergerenda, s olyan széles, hogy három nap ugyancsak vágthatott egy lovas legény, hogy megkerülje. Hanem még mi volt a világ óriási fáján? Volt azon egy akkora tojás, mint egy hétemeletes ház, s rá volt pingálva szörnyű nagy betűkkel:

"Aki e tojásba be akar menni, legyen annak huszonnégy regement katonája."

- Hiszen, ha csak ez kell, van nekem huszonnégy regement katonám - mondja a herceg.

Belefűjt a kürtjébe, s abban a szempillantásban odamasérozik nagy trombita- s dobszóval a huszonnégy regement* katona. Szalutál a generális, s kérdi, hogy mi légyen a parancsolat.

- Azt parancsolom, hogy ezen a tojáson vágjatok egy akkora likat, hogy egy ember azon beférhessen.

Nekiesnek a katonák karddal, buzogánnyal, faltörővel. Ütik-verik, döngetik a tojást, de hát csak hullanak a katonák, mint a legyek. Amint egy hozzáüt, mindjárt hátratántorodik, s szörnyethal. Úgy elpusztult a huszonnégy regement katona, hogy még hírmondónak sem maradt belőle. Hej, megmérgeződik a herceg, kirántja a kardját, s egy csapásra olyan likat vágott a tojáson, hogy le sem kellett hajolnia, szépen besétálhatott. Bemegy a tojásba, úszik, úszik a fehérjében, aztán fölér a szikájához, s annak a közepében talál egy levelet. Az volt írva aranypapirosra:

Aki engem megtalál,

nem éri el a halál.

Beteszi a levelet a zsebébe, kiúszik a tojásból, s hát, uramteremtőm, úgy megerősödött a tojás szikjától, mintha csak karján, lábán, derekán, az egész testén páncélgúnya lett volna.

Ahogy kiért, belefűjt a kürtjébe, s egyszeriben ott termett száz katona. Azzal továbbindulnak, keresztül az erdőn, s egyszerre csak, halljatok csudát, mi történik! Akarnak menni keletre, hát hiába akarnak, mert mindig nyugatra mennek. Messze, messze, de olyan messze, hogy a szemükkel alig látták, volt egy rettentő magas hegy, s mind a felé a hegy felé húzta őket valami. Nem telt belé egy perc, kettő, ott voltak a hegynek az aljában. Hiába akartak onnét tovább menni, meg sem tudtak mozdulni, akárcsak kötéllel kötötték volna meg kezüket-lábukat. Mondja az öreg inas Világvándora hercegnek:

- Hej, uram, innét, míg a világ s még két nap, el sem is megyünk. Hallottam én már híret ennek a hegynek. Ez a Mágnes-hegy. Aki a tájékára vetődik, búcsúzzék el a világtól, mert innét ugyan meg nem szabadul.

Szegény fejük, hát most mit csináljanak? Ami elemózsiát vittek magukkal, azt megették; boruk, ami volt, megitták, azután a lovakra került a sor. Egymás után leszúrták, s a húsát megették. S mikor már ló sem volt, sorban éhen haltak a szegény katonák. Nem maradt más élve, csak a Világvándora herceg, az öreg inas s a hercegnek az aranyszőrű paripája.

Azt mondja egyszer az öreg inas:

- Uram, egyet mondok, kettő lesz belőle. Én már öregember vagyok, elpusztulhatok, senki ezen a világon meg nem sirat engem. De te szép vagy s fiatal vagy, kár volna meghalnod ilyen fiatalon. Leszúrom a paripádat, lerántom a bőrét, s abba téged belevarrlak. Idejár mindennap egy saskeselyű, mely a halottakat elviszi, a lovad bőrében majd elvisz téged is.

A herceg megfogadta az öreg inas tanácsát, leszúrták az aranyszőrű paripát, aztán keserves könnyhullatások közt elbúcsúztak egymástól, s az öreg inas bevarrta a herceget a lóbőrbe. Hát csakugyan megy a saskeselyű, mint egy nagy nehéz fekete felleg, akkora volt a szárnya, mint két nagy csűrkapu. Lechap a lóbőrre, fölkapja, elrepül vele messze, messze, egy magas kősziklának a tetejére, ottan leteszi, s ott hagyja a fiainak, ő pedig elrepült, hogy vigyen még eleséget, mert az a lóbőr meg se kottyant a fiainak.

Nekiesnek a saskeselyűfiak a lóbőrnek, vágják, csipkedik, kikerül belőle a Világvándora herceg, s éppen nekivágnak a sasfiókák, de ebben a pillanatban kerekedik rettentő fergeteg, szakadni kezd az égből a kénköves tüzes istennyila. No, most vége neki is, vége a sasfiókáknak is. Egyet gondol, s a lóbőrt a sasfiókákra teregeti. Ő maga is behúzódik alája: így kerülte el őket a tüzes istennyila.

Megy haza az öreg saskeselyű, mondják a fiai, hogy mi történt. De bezzeg hogy nem bántotta most a herceget. Felültette a hátára, leszállott vele a kőszikla tetejéről, s egy vadon erdőnek a közepébe letette. Megy tovább a Világvándora herceg, s hát amint megy, mendegél, látja, hogy szörnyen viaskodik egymással egy oroszlán s egy hétfejű sárkány. Odakiált neki a sárkány:

- Hallod-e, te Világvándora herceg, ha segítesz nekem, az oroszlán bőrét neked adom!

Odakiált az oroszlán is:

- Nekem segíts, te Világvándora herceg, s egész életedben hűséges szolgád leszek!

Gondolja a herceg, ő bizony a kettő közül inkább az oroszlánnak segít, kirántja a kardját, neki a sárkánynak, s levágja mind a hét fejét.

Aztán mentek együtt: a herceg meg az oroszlán.

Ha megéhezett a herceg, az oroszlán mindjárt fogott valami vadat, azt megsütötték s megették. Hanem miért, miért nem, a herceg mégis félt egy kicsit az oroszlántól. Gondolta, hátha egyszer nem talál az oroszlán vadat, s majd őt eszi meg. Egyszer aztán, amint mentek, mendégélnek, elértek a Forró-tenger partjára. Gondolja a herceg, elküldi az oroszlánt vadászni, azalatt ő vesszőből dereglyét fon magának, általevez a tengeren, s szépen megszabadul az oroszlántól.

Úgy is tett, ahogy gondolta. Hamarosan dereglyét font, olyat, amilyet tudott, nekiindult a Forró-tengernek, de mire a közepére ért, visszakerült az oroszlán a vadászatból, látja a gazdáját, beleugrik a tengerbe, s úszik utána. Forró-tenger forró vize lekopasztotta az oroszlán bundáját, de ez csak úszott, úszott gazdája után, addig úszott, amíg utol nem érte. Akkor belekapaszkodott a dereglyébe, s elkezdett szűkölni keservesen. A herceg rávágott a kardjával, de az oroszlán nem eresztette el a dereglyét, szűkölt tovább keservesen.

Addig szűkölt, hogy a hercegnek megesett a szíve rajta, fölvette a dereglyébe.

A dereglye csak haladt elébb, elébb, s ím egyszerre valami gyönyörű énekszót hall a herceg. Arrafelé tereli a dereglyét, s hát egy szigethez ér. Ez a sziget az igazak szigete volt.

Úgy tudjátok meg, hogy az igazak szigetére csak azok jutnak, akik világon való életükben a hét halálos bűnben nem találtattak, akiknek a lelke olyan tiszta fehér, mint éppen a ma esett hó.

Kiszáll Világvándora herceg a szigetre, ottan lefekszik egy cédrusfa alá, mindjárt el is szenderült, s aludott szépen, csendesen másnap reggelig. Ahogy felébredett, elindult a szigeten. Először is ért a rézerdőbe, ahol csupa rézmadarak énekeltek; onnét az ezüsterdőbe. Ott meg ezüstfehér madárcák énekeltek szép, vidám nótákat. Ezüsterdőből ért az arany erdőbe. Ottan aranymadarak énekeltek olyan szép nótákat, hogy a hercegnek a szíve felvidult belé. Ment tovább, s ért a selyemrétre, ahol aranykaszával vágta a füvet, aranyvillákkal s gereblyékkel gyűjtötték a puha selyemszénát. Selyemrétről ért a virágerdőbe, hol aranyméhek döngicséltek a legszebb virágokon.

Ennek a virágerdőnek a közepén állott az igazak királyának a palotája. Hétszínű szivárvány volt ennek a palotának a bolthajtása, s annyi ablak rajta, ahány nap az esztendőben. S ím, elejébe jöttek Világvándora hercegnek az igazak, szépen karon fogták, s úgy vezették fel a palotába. Ottan balzsamos fürdőben megfürdették, aranytörlővel megtörölték, aranyhaját szépen megfésülték, adtak reá bíboros bársony köntöst: úgy vezették a király elé.

Az igazak királya három rózsabimbóval ajándékozta meg a herceget. Adott neki egy sárga, egy fehér s egy piros rózsabimbót. Ezeket a rózsabimbókat csak meg kellett szagolni, egyszeriben kinyíltak, s olyan ruha hullott ki belőlük, hogy azon egy öltés nem sok, annyi sem látszott. A sárga rózsában volt tiszta színarany, a fehérben ezüst, s a piros rózsában bíborvörös gúnya.

Megköszönte a herceg a drága szép ajándékot, aztán elvezették a királyné színe elé. Fogadta ez is a herceget kegyes szóval, s adott neki egy szépen szóló ezüstfurulyát. Megköszönte ezt is a herceg, aztán elbúcsúzott illendőképpen, s ment tovább.

Hét nap s hét éjjel folyton-folyvást ment, s ekkor érkezett a Forró-tengernek a túlsó partjára. Amint megy, mendegél az úton, látja, hogy egy sovány, girhes-görhes csikó fekszik ott, szeretne lábra állani szegény, de nem tud. Megszólítja a csikó a herceget:

- Ne hagyj itt, Világvándora herceg, inkább segíts, hogy talpra álljak!

A hercegnek megesett a szíve a csikón, s a farkánál fogva fölemelte.

- No, ha fölemeltél - mondotta a csikó -, húzz el még a selyemrétre. Hadd lakjam jól egyszer életemben.

Megtette a herceg ezt is jó szívvel. Nagy kinnal-bajjal a selyemrétre húzta a csikót, ez ottan nekiesett a puha selyemfűnek, s evett, amennyi csak belefért.

- No, te Világvándora herceg, ha már megetettél, itass is meg! Amott van a szivárványforrás, húzz oda engem, többet aztán semmit sem kívánok tőled.

Jól van, megtette a herceg ezt is. Odahúzta a csikót a szivárványforráshoz, hadd igyék. S hát ahogy elvette a száját a forrástól, megrázkódott a csikó, s olyan seregélyszőrű paripa lett belőle, amelyet még a világ nem látott.

Mondja a paripa:

- Hallod-e, te Világvándora herceg, megettetél, megittattál, ülj fel most a hátamra. Hogy menjek? Úgy-e, mint a madár, vagy mint a villámlás, vagy még ennél is sebesebben, mint a gondolat?

- Akárhogy mehetsz, édes lovam, csak se tebened, se énbenem hiba ne essék.

Felült Világvándora herceg a táltos lóra. Egyet ugrott, kettőt szökött a táltos, s ott voltak egy városban.

Abban a városban lakott a világszép királykisasszony, kakassarkon forgó gyémántpalotában. Gondolkozott a herceg, vajon mindjárt fölmenjen-e, vagy nem, aztán arra határozta magát, hogy még nem megy fel.

Betért egy kicsi házba, egy öregasszonyhoz, s ottan szállást kért éjszakára. Hanem amint beesteledett, mégsem volt maradása: felöltözött rongyos ruhába, elment a világszép királykisasszony kertjébe, ottan elővette szépen szóló furulyáját, s fújta olyan szépen, keservesen, hogy egyszerre csak kinyílt az ablak, kikönyökölt rajta a királykisasszony, s úgy hallgatta a nótát.

Meglátja a királykisasszony a herceget, szalasztja az inasát, hadd nézze meg: ki s miféle ember, aki az ő kertjében furulyázik.

De mire az inas lement, Világvándora herceg eltűnt a kertből: híre-nyoma sem volt. Visszament az öregasszonyhoz, ottan lekönyökölt az asztalra. Hiába kínálta az öregasszony tyúkkal, kaláccsal, paprikás szalonnával, sem nem evett, sem nem beszélt, le sem feküdt, egész éjjel ébren maradt.

Reggel a herceg elővette azt a sárga rózsát, melyet az igazak királyától kapott, háromszor megszagolta, s hát csakugyan kinyílt a rózsa, s benne volt egy színarany sárga ruha. Hirtelen magára vette a ruhát, felült táltos lovára, s bevágatott a királykisasszony udvarába.

Hanem hogy szavamat ne felejtsem, tele volt az udvar mindenféle hercegekkel s királyfiakkal, akik a világszép kisasszonyért vetekedtek. Azám, mentek oda a világ minden részéről királyfiak s hercegek, de a világszép királykisasszony azt mondta: annak lesz a felesége, aki legvitézebb valamennyi közt.

Éppen akkor kezdődött a viadal, mikor Világvándora herceg beugratott a palota udvarára. Nosza, ő is mindjárt kiállott, csattogtak a kardok, csak úgy szikráztak. Dőltek a királyfiak s hercegek, ki jobbra, ki balra, csak két vitéz maradt a lova hátán: Világvándora herceg s egy dali szép vitéz, aki szakasztott olyan volt, mint a herceg, mintha éppen egy anyának lettek volna gyermekei...

Hej uramistenem, ez volt csak a viaskodás! Körbe állottak a hercegek, királyfiak, kint ült a tornácon a világszép királykisasszony is, s nézték a viaskodást nagy gyönyörűséggel. De hiába küzdöttek egész nap, feljött már a Vacsoracsillag is, de egyik sem tudta legyőzni a másikat. Abban egyeztek meg a vitézek, hogy másnap folytatják a viaskodást.

Este a királykisasszony mind felgyűjtötte a királyfiakat s hercegeket a palotájába. Volt ott nagy dínomdánom, muzsikaszó, csak egy nem jött el, akire legjobban várt, a Világvándora herceg.

Visszament ez az öregasszonyhoz, levetette színarany ruháját, de ismét csak nem volt maradása. Elment a királykisasszony kertjébe, ottan elévette szépen szóló furulyáját, fújta szépen, keservesen. Egyszerre csak megszakadt a muzsikaszó, mind a furulyaszót

hallgatták. A világszép királykisasszony odaszaladt az ablakhoz, kinézett a kertbe, de mire a herceg után leküldött, eltűnt az, mintha a föld nyelte volna el.

Akkor éjjel sem aludt Világvándora herceg. Hiába kínálta az öregasszony, sem nem evett, sem nem ivott, le sem feküdt.

Jókor reggel elévette a fehér rózsabimbót, háromszor megszagolta, s ím kipattant a bimbóból egy drága szép ezüstsín ruha. Fölvette a ruhát, ráült a táltosra, s hipp-hopp! beugratott a világszép királykisasszony udvarába.

Reggeltől estig küzdött a két vitéz, de hiába. Nem tudták egymást legyőzni. Azt határozták, hogy harmadszor is megpróbálják a viaskodást, s azzal elváltak.

A világszép királykisasszony palotájában volt nagy dínomdánom, muzsikaszó ez este is, de a Világvándora herceg csak a kertbe ment el, ottan elévette szépen szóló furulyáját, s fújta szépen, keservesen. Most a királykisasszony maga szaladt le, de hiába. Mire leért, híre-nyoma sem volt Világvándora hercegnek.

No, elkövetkezett a harmadik nap is. Le sem hunyta a szemét Világvándora herceg, s reggel jókor elévette a piros rózsabimbót, megszagolta háromszor, s ím, kipattant belőle egy bíborvörös ruha, amilyent még emberi szem nem látott. Felvette magára, szépen megfésülte hosszú aranyhaját, aranyos törlővel megtörölte az arcát, aztán felpattant táltos lovára, s beugratott a világszép királykisasszony udvarába.

Ott voltak már mind a hercegek, királyfiak, szépen körbe állottak, s várt reá az udvar közepén az ismeretlen vitéz, aki szakasztott olyan volt, mint a Világvándora herceg, mintha éppen egy édesanyának lettek volna gyermekei...

Megkezdik a viaskodást, csattogott a kard, döngött, rengett a föld alattuk, de hiába, egyik sem tudta, a másikat legyőzni.

Hát egyszerre csak mi történt? Az történt, hogy az ismeretlen vitéz kebeléből kifordult egy fekete zsinór, fekete zsinóron egy fél karikagyűrű. Leereszti kardját Világvándora herceg, s mondja:

- Megállj, vitéz! Kitől kaptad a fél karikagyűrűt?

Mondja az ismeretlen vitéz:

- Az édesanyám akasztotta a nyakamba, mikor még kicsike voltam.

Benyúlt a kebelébe Világvándora herceg, s kihúz onnan egy fél karikagyűrűt. Ott mindjárt összeteszik a két fél gyűrűt, s hát olyan szépen összetalálnak, hogy csupa csuda.

- Te vagy nékem, te vagy az én édes öcsém - kiáltott Világvándora herceg -, teéretted lettem a világ vándora!

Mindjárt hüvelybe dugták kardjukat, összeölelkeztek, összecsókolóztak, s fölsétáltak szépen a királykisasszonyhoz. Csak ámult-bámult a világszép királykisasszony, nem tudta elgondolni, hogy mi történt velük. No, mindjárt megtudta.

Mondta a Világvándora herceg:

- Tovább nem küzdhetünk, szép királykisasszony, mert testvérek vagyunk. Válassz kettőnk közül.

Hiszen nem volt nehéz a választás, mert a világszép királykisasszony a szívében úgy is azt kívánta, hogy a Világvándora herceg legyen a győztes. Egyszeriben papot hívtak, s csaptak lakodalmat, hét országra szólót.

Még ma is élnek, ha meg nem haltak.

(A hanganyag itt található: https://varazsbetu.hu/mesetar/a_vilagvandora_herceg)